

Dosarul nr. 3ra-982/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎN C H E I E R E

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Anatol Balanuță, reprezentat de avocatul Iurie Spînu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatol Balanuță împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Anatol Balanuță împotriva hotărârii din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 19 august 2019, Anatol Balanuță, reprezentat de avocatul Iurie Spînu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 02 iulie 2019, prin intermediul oficiului poștal, a recepționat hotărârea Direcției Generale Administrare Fiscală mun. Chișinău seria AH nr. 0017702 din 25 iunie 2019 privind executarea silită a obligației fiscale, care l-a afectat puternic din punct de vedere fizic și emoțional, deoarece pe parcursul activității științifico-didactice în calitate de profesor universitar, doctor în științe tehnice, șef de catedră la Universitatea Tehnică a Moldovei, de mai bine de 50 ani și-a îndeplinit regulat și în deplină măsură obligațiile fiscale față de stat și nu a admis restanțe.

Reclamantul a menționat că s-a prezentat la Direcția Generală Administrare Fiscală mun. Chișinău, pentru a se clarifica, deoarece nu a primit o informație clară,

precisă și întemeiată referitor la data apariției obligației fiscale în sumă de 2699 lei, însă cineva din angajați, l-a informat verbal precum că obligația fiscală ar fi din anul 2004 și unica posibilitate de anulare a hotărârii este contestarea acesteia. În contestația depusă reclamantul a indicat că nu cunoaște și nu dispune de informații referitor la restanțe, că a achitat toate impozitele și nu a admis restanțe față de buget, sperând că la examinarea contestației persoanele responsabile vor prezenta careva acte, informații, calcule argumentate, etc, însă a rămas dezamăgit de procedura formală la care a asistat. Respectiv, și decizia contestată este un act formal și rușinos, deoarece nu oferă vre-o informație clară, precisă și întemeiată referitor la data apariției obligației fiscale, fiind indicată perioada A/2003- A/2018, informarea reclamantului despre necesitatea stingerii obligației fiscale, perioada calculării majorării de întârziere.

Reclamantul la 08 august 2019 a expediat în adresa Serviciului Fiscal de Stat solicitarea privind oferirea informației referitor la calculul impozitului și achitățile efectuate în perioada anilor 2003-2018, data apariției obligației fiscale în sumă de 2699 lei și alte date relevante cazului, însă la data depunerii cererii nu a primit răspuns. Prin urmare, este evident că la caz, reclamantul a fost restrâns în exercițiul dreptului de a-și cunoaște îndatoririle, de a-și prezenta argumentele și de a contesta faptul existenței restanței, de a se apăra, iar actul administrativ contestat a fost adoptat contrar condițiilor declanșării executării silite a obligației fiscale, prevăzute expres la art. 193 lit. a), b), ori în cazul existenței restanței nu s-a ținut cont de prevederile art. 252 Cod fiscal procedura de examinare a cazurilor de încălcare fiscală, iar obligația fiscală a fost stinsă prin prescripție.

Reclamantul Anatol Balanuță, a solicitat admiterea acțiunii, anularea hotărârii Direcției Generale Administrare Fiscală mun. Chișinău seria AH nr. 0017702 din 25 iunie 2019, privind executarea silită a obligației fiscale în sumă de 8909, 58 lei de către Anatol Balanuță și a deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 255 din 25 iulie 2019 de respingere a contestației ca ilegale, încasarea de la Serviciul Fiscal de Stat în beneficiul său a prejudiciului și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă ca neîntemeiată cererea chemare în judecată depusă de Anatol Balanuță împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative.

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Anatol Balanuță împotriva hotărârii din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatol Balanuță împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit și a apreciat probele din dosar și a aplicat corect normele de drept material, deoarece Direcția Generală Administrare Fiscală mun. Chișinău a emis hotărârea seria AH nr.0017702 din 25 iunie 2019, reieșind din faptul că conform informației contul curent generalizat din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, la situația din 25 iunie 2019, reclamantul Anatol Balanuță înregistra restanță față de Bugetul Public Național în sumă de 8910 lei, la clasificția economică 111121 „Impozit pe venitul a persoanelor fizice”.

Prin urmare, obligația fiscală a reclamantului a fost determinată conform

Declarațiilor cu privire la impozitul pe venit, prezentate de către acesta, pentru perioadele fiscale A/2003-A/2018, cu suma totală spre plată de 16 430 lei, dintre care a fost achitat impozitul pe venit în mărime de 13 731 lei. Astfel, reieșind din faptul că, impozitul pe venit calculat de contribuabil, prin declarațiile prezentate Serviciului Fiscal de Stat în perioada A/2004-A/2018, constituie suma de 16 430 lei, iar achitățile efectuate de către contribuabil în această perioadă alcătuiesc 13 731 lei, obligația fiscală a acestuia constituie 2699 lei. Astfel, reclamantul nu și-a onorat obligațiunile conform cerințelor stipulate în art. 8 alin. 2 lit. e) din Codul fiscal, privind achitarea la buget, la timp și integral, a sumelor calculate ale impozitelor și taxelor și se constată temeinicia și legalitatea acțiunilor Direcției Generale de Administrare Fiscală mun. Chișinău, care a emis hotărârea seria AH nr.0017702 din 25 iunie 2019, prin care s-a decis perceperea forțată a restanței admise, în conformitate cu art. 193-201 din Codul fiscal.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 21 august 2020, Anatol Balanuță, reprezentat de avocatul Iurie Spînu, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul, Anatol Balanuță a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind apreciate eronat probele.

În susținerea recursului a indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, adoptând o decizie pripită fără a fi examinată minuțios cauza.

La 16 septembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Serviciului Fiscal de Stat copia recursului declarat de Anatol Balanuță, reprezentat de avocatul Iurie Spînu împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 118, vol. I).

La 07 octombrie 2020 Serviciul Fiscal de Stat Direcția Generală Administrare Fiscală a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Anatol Balanuță.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 22 iulie 2020, fiind recepționată de recurentul Anatol Balanuță la 07 august 2020 fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă marina.samatiuc@justice.md, anexat la materialele cauzei (f.d.106 vol. I).

Recurentul Anatol Balanuță, reprezentat de avocatul Iurie Spînu, s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus prin intermediul oficiului

poștal, în termen, recurs la 21 august 2020. (f.d. 107-116, vol. I).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Anatol Balanuță, reprezentat de avocatul Iurie Spînu în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o

reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de recurentul Anatol Balanuță, reprezentat de avocatul Iurie Spînu este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Anatol Balanuță, reprezentat de avocatul Iurie Spînu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan